

Erdészeti termőhelyfeltárás terepgyakorlat Baranyában

A jó erdész szakember számára a biológiai alapok ismerete nélkülözhetetlen és ilyen tekintetben a termőhelyfeltárás mostohagyereknek számít, a szakmai fősodortól, az erdész main streamtől távol esik. A Baranya megyei HC ezen indíttatástól vezérelve szervezte korábban a talajbiológiával foglalkozó elméleti előadását, míg most a termőhelyfeltárási terepgyakorlatot. Gyakorlatvezetőnek Balogh Lajost sikerült megnyerni, aki megjelenésében szaktekintély ezen a területen.

A téma telitalálatnak bizonyult, hiszen 59 résztvevővel – az érdeklődők nagy száma miatt két nap, csoportbontással – tartottuk meg a terepgyakorlatot 2017. október 25–26-án. A résztvevők között voltak a Kormányhivatal szakemberei, a Biokom Kft. és a Mecsekerdő Zrt. közép- és felsőfokú végzettségű szakemberei mellett egy fő szakirányító is.

Értékes tárgybéli kiegészítéseivel megtisztelte rendezvényünket *dr. Bidló András* a Soproni Egyetem intézetvezető professzora. Valamint ezen, mint ahogy a többi szakmai rendezvényen is, rendszeresen részt vett és az erdészszakma részleteivel ismerkedett a Mecsekerdő Zrt. felügyelőbizottságának elnöke, *Boldóczy Pál*.

Balogh Lajos elméleti bevezetőjének a Sás-völgyi Erdő Háza adott helyszínt, amelyben az erdészeti termőhelyfeltárás baranyai vonatkozásait, jellemzőit ismertette. Külön fejezetben foglalkozott a termőhelyvizsgálati jegyzőkönyvek kitöltésekor jellemzően elkövetett hibák, hiányosságok ismertetésével.

Ezt követően a Nyugat-Mecsek három jellemző talajtípusát kerestük fel: Hetvehely 36B agyagbemosódásos barna erdőtalaj, Bakonya 20C savanyú barna erdőtalaj, 18C podzolos barna erdőtalaj. Balogh Lajos az első talajszelvényénél részletesen ismertette a talajszelvény kialakításának és vizsgálatának lépéseit, valamint az agyagbemosódásos barna erdőtalaj jellemzőit, határozó bélyegeit. Többek között az agyaghártya jelenlétét, az A és B szintek diós, illetve hasábos szerkezetét.

A technikum, az egyetem után az erdész termőhelyes szaktudása hamar szertefoszlik, így volt mit frissíteni, naprakésszé tenni ezen a téren is. A 18C-ben aztán megoszlottak a vélemények a szelvény podzolosodása terén, hogy az ennyi csapadék mellett lehetséges-e.

Szendvicebédűnkét követően Ibaára vettük az irányt, ahol a 74A erdőrészletben a kocsánytalan tölgy termőhelyi optimumát – legalábbis az erdőfelújítási szakasz termőhelyi optimumát – vizsgálhattuk egy agyagbemosódásos barna erdőtalaj képviselőjében, ahol a kilúgozódási szintet 4,7 pH-érték jellemzi.

A Dél-Zselicet követően a Dráva-sík következett három, a talajfejlődésre jellemző sorrendben megtekintett szelvényvel: Szentegát 50C öntés réti talaj, 20C humuszos öntéstalaj és a Bűrös 16C öntés erdőtalaj. A sor itt is a termőhelyi optimummal zárult, hiszen a Szentegáti Természetvédelmi Terület katedrálisában került kialakításra az utolsó szelvény, amely időszakos vízhatású nem karbonátos öntés erdőtalajt tárt fel. A szelvény körül 32 m magas 124 éves kocsányos tölgyek és bükkök (a Dráva-síkon járunk) magasodtak, megközelítőleg 600 m³/ha-os fatérfogatot produkálva.

Az erdészeti termőhelyfeltárás nélkülözhetetlen eleme szakmánknak, hiszen az erdőfelújítások során igen magas hányadában szükséges fajajcsere szerkezetátalakítást végeznünk. Ezt minden esetben részletes termőhelyfeltárásnak kellene megelőznie, hogy elkerülhető legyenek a nagyobb költségű szakmai fiaskók.

Önkritikát gyakorolva, itt példának talán csak a K-lapos időszak támogatásai által „erőltetett” tölgy és bükk főfafajú szerkezetátalakításokat említeném, amelyek sokszor kellő szakmai megalapozottság nélkül lettek igénybe véve – hosszan elhúzódó felújításokat eredményezve, amikor is a termőhely részletesebb vizsgálatára már csak az elhúzódás tényének megállapítása miatt kerül sor.

A talajszelvények kialakításáért köszönet a Mecsekerdő Zrt. Árpádtetői, Sásdi és Szigetvári Erdészeteinek.

Szöveg és kép: **Horváth Péter Brúnó** titkár, OEE Baranya megyei HC

